

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sabota vsakega meseca

in velja za vse leto gl. 2 kr. 40.
 „ „ „ polu leta „ 1 „ 20.
 „ „ „ črt „ „ 70.

Za oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje z navadno istopne vrs e:

8 kr. če se tiska 1 krat
 7 „ „ „ 2 krat
 6 „ „ „ 3 krat

Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošte, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvedere pri g. Bertolinu, v okolici: Na Občini v loteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Bar-koli pri g. Ani Takan in v Bazovici pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sanein M. Magdalen z g. J. Ježu Naročnina naj se pošiljak sv. Ivanu št. 424, pisma in dopisi vrednosti v Skorkoli št. 84. Udje pol. dr. „Edinost“ katerimesečno redno plačujejo, dobivajo list brezplačno na dom.

Glasi slovenskega političnega društva tržaške okolice.

„V edinosti je moč“.

OKOLIŠKI VOLILCI!

Nismo postavili kandidatov v list zato, ker smo razdali v vsak okraj okrožnico z svojim kandidatom. Volite tiste kandidate, kateri so na okrožnici zapisani. Pridite vsi, v vsakem okraju na določeno mesto, in volite soglasno; ako ima kedo katero drugo ime na listu, nego je od političnega društva „Edinost“ po okrožnici (circulare) naznanjeno, naj ga izbriše in zapiše ono, ki je na okrožnici „Edinosti.“ Volite vsi soglasno in pokažite, da niste hlapci lahomom in zaničevanja vredni sužnji Garibaldincem. Pomislite, da je izdajalec svoje domovine, kdor voli svojega sovražnika za zastopnika, da nij vreden, da ga zemlja nosi, da omadežuje svoje brate, da morí svoje otroke v materinem telesu! Dosti! saj Vam je Bog dal um v glavo in srce v prsi, da morete sami soditi, kaj je prav in pošteno, kaj krivično in ostudno. Kdor voli sovražnika svojega naroda, ta opravlja hudičevo službo!

OKOLIČANI!

Jutri v nedeljo 10. decembra je vsej okolici najvažnejši dan, volili boste namreč v tržaški mestni zbor svoje zastopnike, kateri bodo imeli veliko nalogo, se potezati za svete narodne vaše pravice v deželnem in mestnem zboru. Okoličani! toliko let so varovali od vas izvoljeni domačini vaše koristi in potrebe v hudem boju z laško stranko, katera ima glavni namen, vso okolico polasčiti in jo tako pripraviti za skrivni svoj namen. Ako imate le iskrico ljubezni do svojega rodu v svojem srci, ne boste poslušali svojih nasprotnikov, ki vam obetajo zlate gradove, samo da bi jih volili, potem pa bi potegnili krinko z obraza in bi ne heteli za okolico ničesa znati.

Ne poslušajte novih županov (capovilli); oni niso našega naroda, oni so nam od magistrata zoper našo voljo in prepričanje vsiljeni, oni morajo delati za svojega gospodarja magistrata, kateri jih plačuje z vašimi

krvavimi žuli, namreč z davki, katere vi v mestno blagajnico nosite, da lahko široko-ustno in samopašno gospodarijo neposlušaje vaših prošenj. Ne poslušajte dalje onih, ki lazijo okoli vas, kateri so dobro plačani od laške stranke, da bi nam usilili laha v okolico, ki ne zna našega jezika, kateremu je toliko mari za okolico, kakor Turku za vašo vero. Bodite pošteni, ne dajte se prodajati za okrogli denar, ki ga vam taki sladkoustneži ponujajo in obetajo; to je vse prazno, vi izgubite svojo prostost, in ukle-niti se boste morali dati svojim nasprotnikom, da sami ne boste znali, kedaj.

Pridite jutri vsi na volišče in prinesite svoje listke, na katere zapišite tiste možake, katere vam priporočajo vaši znani veljavni in pošteni možje v zvezi z političnim društvom „Edinost“ oni se bodo potezali v mestnem in deželnem zboru za vaše pravice, katere vam gredo po božjem in naravnem zakonu.

Okoličani! vedite, da lahoni vse žrtvu-jejo, da bi zlomili slovensko trdnjavo, ka-

tera Trst obdaja od vseh strani, oni vpora-bljajo vse moči, da se izbriše slovenski značaj vaše okolici. Laška stranka v Trstu, katera ima vedno skrivne protivstrijske namere, ona je huda sovražnica naše narodnosti. Laškej stranki ni nobena stvar prenzka in preumazana, katere koli se more poslužiti, vse je njej dobro, kar jej rabi, da vam krati pravice, nobena postava jej ni presveta, da ne bi je obračala sebi v korist, vam v škodo.

Okoličani! zapomnite se to dobro, in premislite dobro, kedo vam srečo želi, lah ali pošten vaš domačin? Zagotavljamo vam, ako se boste pošteno in stanovitno pri volitvi vedli, da vam prisije boljša prihodnost, strli boste glavo kači, katera se hoče v zdravo meso vaše okolice ugnjezditi in vam počasi luč političnega življenja ugasniti. Lažnjivi proroki pošiljajo vam celo pozive (proklame) v slovenskem jeziku, da bi vas lažje omamili in pridobili za svoj namen, kadar pa se v mestnem zboru vaši domači izvoljeni poslanci za slovenski jezik pote-

gujejo, takrat teptajo z nogami vse prošnje in zahteve, katere so pravične, ki jih vaši zastopniki z vsemi pravičnimi vzroki v živih barvah nasprotnikom kažejo. Zdaj rabijo od laške stranke vsiljeni kandidatje slovenščino, to se nam zdi tako kakor se godi takrat, kadar kdo konja lovi, oves mu moči, potem pa mu koroščač po hrbtu žvižga.

Okoličani! poslušajte naš glas, kateri izvira iz pravega slovenskega srca, k vam govore vaši bratje, vaši rojaki, katerim je na srcu blagor vaš in vse okolice, kateri enako čutijo, delajo in trpé z vami. Ne smete pozabiti žive resnice, ako se vam vsili človek, ki ni naše krvi, kateri ne umeje milega našega domačega jezika, da bode zgubljena vaša narodna svoboda. Tak človek bo skrbel za to, da se še te šole, ki so zdaj slovenske, polasčijo, vaši otroci pa bodo brez prave moralnosti izdani onemu liberalizmu, ki ne pozna ne vere, ne slovenščine. Potrudite se vsi z listki, kamor vam je v nedeljo jutro odkazano, ne sprejemajte vozov od nasprotne stranke, ki jih bode vam ponujala, spominjajte se na vest, katera vam dobro in slabo v srcu očita, boljši hoditi in se truditi, nego od nasprotnikov ponujanih vozov voziti; taki vozovi bodo vas v pogubo peljali. Vse to, dragi okoličani, dobro si k srcu vzemite, da ne boste potem tožili, ko bode prepozno, kadar ne bode več mogla pomoči ni pretnja ni tožba.

Ako bodete po zdravem svojem prepričanji volili domače može, ki jih vam vaši zaupni možaki po priporočbi političnega društva „Edinost“ predlagajo, zadovoljni boste rekli: Storili smo po svoji vesti, poslušali smo poštene možake in mi se ne kesamo. Vaša zmaga pa bode segla dalec, daleč čez mejo tržaške slovenske okolice, in ves slovenski svet bode z ponosom hvalil vašo poštenje in vašo zmago.

Govorilo se bo s ponosom i veseljem: Slovenci, vrli stražniki na jadranskih obalah, držé zvesto narodno zastavo visoko, branijo vse napade hrabro in dokler je taka straža na sinji Adriji, ni se bati pogube Avstrije, če tudi južni sovragi vedno naskakujejo trdnjavico.

Kakor zvesti Slovani in Avstrijani boste vedno imeli zaupanje pri mogočnem prestolu Avstrije, spoznani ko neobhodno potreben steber, ki pomaga vzdržavati celokupnost Avstrije, ki ne sme biti spodjeden od sovražnih zob lahonskega zmaja.

Priporočati imamo posebno vam Križanom in Čarbolanom pri sv. Mariji Magdaleni, da volite zložno tistega kandidata, ki ga je pol. društvo „Edinost“ priporočilo; ako omagate, sramota ne zadene le vaših okrajev temuč vso okolico.

Vsak prijatelj našega lista je dolžan, to svojim bližnjim pojasniti, podučiti jih ter na to delati, da izgubljene pridobi in jim vpiše po dotičnega želji narodnega kandidata na listek. Ako vsak svojo sveto dolžnost točno stori, zmaga bo naša in nič ne bodo pomagali slovenskolaški plakati od

lahonov ponoči po zidih okolice nalepljeni, z velikimi stroški od renegatov narejeni.

Zakličemo vam tedaj: Okoličani! nevdajte se, nevdajte se lahonom!!!

Dopisi.

V Trstu 30. novembra.

Mestna čitalnica je pričela letos svojo zimsko sezono z koncertom. Pretekli mesec, v nedeljo 25. p. m. pa je napravila besedo z prav zanimivim programom. Pevci so peli, to se mora reči, prav dobro. Tombola z lepimi dobitki se je vršila veselo. Igra „Brati ne zna“ treba je, da nekoliko prerešeta, ali ne na oni način, kakor „Narodov“ dopisnik, ki je vse nekako megleno videl, da bi ga poznal, posodil bi mu rad svoje naočnike, morda bi vendar lupina iz očesa odpala, ki mu je zavirala tako soditi, kakor se ima po pravici; pa pustimo ga, saj se lahko zmoti vsak. Igra sama ob sebi ima prav šaljivo obliko, pa igralci so jo še povelitali, da se je le en glas čul, taki igralci nastopili bi lahko povsod.

Da se je pa dobro predstavljalo, zahvaliti se je razdeljenju rol v primrne roke; začnimo pri glavni osebi: Naš Martin Primož pravi komiker, držal se je vedno v svojih mejah, ni pretiral, občinstvo se je vedno smijalo in ploskalo; njemu na strani je stala živa perica, ki ga je nadlegovala z ženitvijo, gēna. Haki. Gospa Ničla g. Dolinarjeva, znala je vzajemno dražiti smešnega Primoža, in ko mu je na zadnje še francosko pismo brala, da je vrečo krompirja z Francoskega dobil, pozgačkalo je pošlušalce do dobrega. G. R. pravi intrigant, znal je Primožu prav na srce govoviti ter ga s pismom opehariti. Po igri je bil ples, ki je trajal do zore. Teško smo zapustili narodni dom, v katerem se nadejamo še dalje v zimskem času kratkočasiti.

Tržaška čitalnica, ki je prva na Slovenskem ustanovljena bila, stoji še vedno, da si jej nekateri poliglotti smrti žele. *Složno bratje!*

Iz tržaške okolice 5. decembra.

Okoličani, bliža se čas, ko bode treba zopet naše potrebe, pravice, želje in krivice mestnemu svetovalstvu razlagati; za vse te reči bode skrbelo naše politično društvo „Edinost“, katero brani in tirja pravice naše okolice in našega naroda.

Posebno moramo biti zložni, da odvržemo okrajne glavarje (nove župane in komisarje) ker oni nam delajo veliko krivico pri volitvah: Glavar I. okraja k sebi vabi volilce, jim na srce predlaga za svetovalca moža, ki ni naše vere, niti naroda, ter volilcem obeta, da jih v omnibusih na volišče popelje, ali je to pošteno?

Glavar VI. okraja z vsemi močmi agitira zoper g. Nabergoja, pa bodo magistratovci prej vrženi, nego g. Nabergoj iz mestnega zbora.

Glavar III. okraja vabi volilce na magistrat in priporočava nekega dr. Mestro-

na. Kdo vé, kaj še njih kolegi v pogubo naše okolice delajo?

Okrajni glavarji naj pošteno in vestno svojo službo opravljajo, nikar pa naj ne zapeljujejo volilcev in agitirajo za možake, ki namerjavajo naše pravice v mestnem zboru tlačiti.

Prihodnji mestni zbor, ako hoče biti pravičen, mora uslišati naše želje in pravične proteste.

Sistem okrajnih glavarjev ni po želji niti potrebi ljudstva, tedaj se mora po željni postaviti premeniti.

Okoličani! da pa lahko to dozežemo bodimo zložni, ker v „zložini je moč.“

Rodoljub.

V Trstu 6. decembra.

Okoliški učitelji so letos v III. mestnem razredu volili, če tudi je to krivično bilo, ker nemajo toliko plače, kakor nekteri c. uradniki ki jim zviti magistrat niti ni volilne pravice dal. Zname nam so vse spletke in kvarstva, bodisi od magistratove stranke, bodisi od trojice (pa ne svete!) Bonin, Masten, Toros, kateri so v trdni zvezi delali po svoji vesti (?) kakor se je g. Masten v nekem poslanem v „Narodu“ izrazil.

Dolgo si nas za nos vodil in rabil našo potrpežljivost g. Masten, dolgo je veroval narod hinavskemu hlinjenju, ali čas je prišel, da se je tiček pokazal, da je to, za kar ga nismo nikdar imeli. Kako ste agitirali po okolici, to vam je povedal narod, kako ste se pa poštenjakom pred volitvijo kazali, to povemo zdaj, ko smo prepričani, da ste izdajica postali in renegat v fini obliki. Že pred volitvijo so kazala vaša dela tihotapstvo, da delate z vsem srcem za nasprotno stranko; da ste delali s prepričanjem, to dvomimo. Nij nam treba praviti, da ste imeli težek položaj, ali poštenjak zna tudi v stiski čist ostati.

Kedor pa izdajstvo dela, sramuje se ga lastna mati, tako je govoril Lavrič. Nam je znan uradnik, ki je v počeni kolibi, volil je po svojem prepričanji, volil je, kar mu je blagi čut navdajal in z mirnim srcem lahko reče: jaz nisem nikdar proti mojemu narodu stal, vedno sem hranil čisto vest in ponosen sem, da imam toliko čuta v srcu proti vsem navalom na moje dejanje. G. Masten, pomnožili ste prav vi trojico rojansko, zagotavljeni bodite, da jo tudi vknjizimo v ono knjigo, v katero se je prvi vpisal Judas Iskarjot.

Mej narodom živite, imeli bodete velike zasluge pri magistratu, mi jih vam nismo nevošljevi, lahko vam tudi kak križec prileti, ali še celo kak Medšidov red, to nema za nas nobenega pomena, ker ne gledamo na zunanost, ampak na notrajnost.

Ker je pa vaš čut segnjil, zgubili ste tudi zunajnost — Juri Bonin! Bog daj, da bi bile vsak mesec volitve, za nekatere bi ne bilo slabo, ulekli bi mastne dnine, še kaka žena ne bi pogledala desetice, ki bi jo hotel kak kolegu darovati, ker bi se jej zdelo, da je preveč, vzeti desetico za prineseno pismo, ker je uže od druge strani

nenavadno plačilo dobila. Ali volitve so pri kraji in le vsake tri leta, do takrat pa se marsikaj predrugači, do te dobe hočemo pa tudi mi skrbeti, da izdajsko drevo do nebes ne zraste.

Zdaj pa pošljite še kako poslano v „Narod,“ ali pojdite se opirati v „Sočo,“ malo upanja imamo, da se zamurec obéli. Na Prosek pa vam damo srečni pot in dobro priporočbo.

Filodemus.

Politični pregled.

Uže davno smo omenili, da nagodba s Ogrji ne bode imela dobrega vspeha, i tako je tudi to. Večina našega državnega zbora je zavrгла zahtevanje, naj se narodna banka razcepi v dve polovici, kar Ogrji zahtevajo. Naši ministri so bili zaradi te stvari v Peštu, ali brez vspeha so se vernoli. Ta spotikljaj, ki se ne da odpraviti, razdere naposled vse.

Premirje v Turčiji še traje, demarkacijske meje so določene, v ponedeljek se začne v Carjigradu konferencija, katere bo menda kmalo konec, ker ruski poslanec bodo odločno zahteval, da se posede Bolgarija, Bosna i Hercegovina i naj druge vlade temu pritrde, ali ne — Turčija se bode gotova branila — Rus bo marširal v Bolgarijo i tam red ustanovil; vojna mej Rusijo i Turčijo je gotova; Nemčija Rusa ne bode ovirala, Avstrija, kakor se je zadnje dni pokazalo, tudi ne; angleška vlada, ki je Rusiji tako hudo žugala, stisnola je sedaj rep mej noge, ker je sprevidela, da stoji sama i da sama ruskih namer ne more prestriči. Ali posede Avstrija Bosno i Hercegovino, to je še vprašanje, ki se pa kmalo mora rešiti. Bodi pa temu, kakor hoče, Slovanom na Turškem vstaja zarja.

Krajna imena v tržaški okolici.

(Konec *).

7. *Padriče* so Gropadi najbliža vas po legi in tudi v tem, da se ime dá težko razlagati. Najbolj verjetno se daje izpeljevati iz *po* in *drčati* ter po tem bi pisava *Padriče* bila popačena na mestu *Podrčje*. Beseda je gotovo slovenska, ker še Lahji pišejo *Padrič* po starem hrvaškem pravopisu, ki so si ga izposodili za slovenska imena ker stara pisava *ch* odgovarja sedanjemu pisavi *č*. Pisava *Padricciano* še pri Lahih ni obveljala. Sicer velja tudi tukaj to, kar smo opomnili pri razlagi imena *Gropada*.

8. *Prosek*, uredno *Prosecco*, tudi ime bulgarskega mesta; iz *proseči* — označuje kraj, kjer se je zemlja prosekala. Oblika *pro-*, ki se denašnje slovensčini oslabljen glasi *pre-*, kaže nam starodavnost tega ime-

na. Kraj je znamenit zaradi izvrstnega, po vsem svetu slovečega vina Prosekarja, ki ga vže Plinij omenja z imenom *Pucinom*, in so mu Grki rekali *Piktanon*. Pripoveduje se tudi, da je to vino Liviji Avgusti, materi cesarja Avgusta, podaljšalo življenje.

9. *Trebiče* — iz *trebiti* — zaznamuje kraj, kjer so gozd iztrebili, toraj to kar *laz*, *prelog*; ako sprejmemo drugo razlago imena *Bane* (glej zgoraj), imate *Banje* in *Trebiče* enak pomen, kar ni čudno, ker vasi ste si mešali. Iz iste korenike so tudi druga temu podobna imena, kakor: *Trebič*, *Trbiž* — *Tarvis*, *Treviso* itd. kakor ni obveljala laška pisava *Padricciano*, tako tudi ne pisava *Trebicciano* ali *Trebičiano*, katero so hoteli vpeljati nekateri prenapetneži, zlasti nezanesljivi tržaški učenjak dr. Kandler. Lahji pišejo sedaj uredno: *Trebič*. O tem še smešnico. Pisatelj teh vrst je pred nekaj let šel s prijateljem, kranjskim Slovencem v to vas in ko je ta bral napis: *Trebič*, smejal se je prvi tako, da se je moral držati za *trebuk*. No, brez vse koristi še lahonško krivopisje ni!

Dodatki k razlagam. a.) *Greta*. Ne le v beneško narečje, temveč tudi v pismeno italijanščino je prešla beseda *greta* s pomenom: kamniti in peščen breg. Naša *Greta* je res pri morskem bregu. b.) *Kadin*. Nek italijanski pisatelj pravi, da so tej okrajini ime dali tamošnji Slovenci. Po vsej pravici tedaj ga smemo izpeljevati iz slovenske korenike. c.) *Rocol*. Izvedeli smo, da je ta okrajina ime dobila po bogatem kmetu enakega imena, ki je v začetku sedemnajstega stoletja iz Kranjskega sèm prišel in je bil gospodar skoro vse okrajine. Njegovi vnuki so potem za časa škofa Skarliča malo po malo vse razprodali in tudi rodovina *Rocolov* je izmrla. Žalibog tudi dan danes mnogo okoličanov posnema *Rocolove* vnuke in tako gine po malo slovenski živelj v okolici ter prepučča tla ptujim elementom. d.) *Rojan*. V potrjenje, da le slovenska pisava je prava in prvotna, naj služi tudi to, da v starejših laških knjigah se čita *Rojan* in ne *Rojano* kakor pišejo zdaj Lahji, ali celo *Roiano*, kakor sedaj piše trž. magistrat. Tudi v staroslovensčini se nahaja beseda *soraj* — stok, sovodnje, v litovščini *rajus* — tok; korenika bode *ri-* s pomenom: teči. e.) *Vrdela*. Ulica pri potoku, nad katerim je zdaj „*Corsia Stadion*,“ od trga sv. Ivana (ki nosi to ime po cerkvi sv. Ivana) do Jelma, klicala se je *sv. Pelagija* — contrada *S. Pelagio*, v tržaško-laškem narečju *S. Pe'aj* (primeri Šem-Polaj, t. j. sv. Pelagij na Krasu), ker drži k starej cerkvi sv. Ivana in Pelagija na Starem bregu v vrdelski okrajini. Cerkevica je prav stara; ni znano sicer kedaj je bila sezidana, ali toliko je gotovo, da leta 1525 je vže stala. Bila je posneje tam kaplanija dokler so sezidali novo farno cerkev sv. Ivana Obglavljenega, katerej je sedaj podružnica. Prav sedaj — l. 1876 — jo popravljajo na stroške nam dozda še neznanega dobrotnika. f.) *Opčine*. Nekateri zazlagajo to ime iz korenike *pn* in iz besede *vspenjati* se, ki iz te korenike

izvira in pomeni toliko kakor: kipeti kvišku. Od tod *pečine* — kvišku kipeče gore in *Opčine* — vas o pečinah. Če prav se nam Trstenjakova razlaga iz *opčina* zdi boljša, vendar tudi druge ne zametamo, spoznavši, da ni prva ni druga ni tako gotova, da ne bi se dalo jej kaj oporekati. Namen tega spisa pa tudi ni ta, da damo svetu učeno in obširno razpravo, temveč kratko razlago našemu ljudstvu. „Vse skusite; kar dobro je, držite.“

Pristavek.

Poleg navedenih okrajin in vasi ste v spodnji okolici še dve okrajini, ki nosite ime *sv. Marije Magdalene* (zgornja in spodnja) po cerkvi, ki je v zgornji teh okrajin bila do leta 1785; v zgornji okolici pa je še vas, ki po cerkvi ima ime *sv. Križa*. Tako tedaj ima okolica, ako štejemo Lipico za vas in ker tudi Čarbuli ste dve: 12 okrajin ali kontrad in 12 vasi. Vsaka okrajina in vsaka vas je imela nekedaj domačega svojega delegata ali župana; po noveji organizaciji, ki je bila okolici le centralizacija k mestu, pa so okrajine prištete mestu in imajo od magistrata postavljene „okrajne glavarje,“ v zgornji okolici sta dva „deželska glavarja“ (v Proseku in v Bazovici) ter vsaka vas ima še posebnega „vaškega glavarja,“ kateri pa so v resnici vsi le magistratovi komisarji.

V cerkvenih zadevah spadajo okrajine pri mestu ali popolnem, ali deloma k mestnim župnijam. Le župnija *Dev. Marije Vēče* (vulgo *Ježnitska*) je izključljivo mestna in se v njej slovenski ne pridiguje, sicer pa spada k drugim mestnim župnijam kolikor toliko tudi okolice ter se Božja služba (se ve da razen tega, kar je latinskega) opravlja tudi v slovenskem jeziku. Te župnije so: stolna *sv. Justa*, novomestna *sv. Antona*, staromestna *Dev. Marije Pomočnice* (vulgo starega *sv. Antona*) in predmestna *sv. Jakoba*. V spodnji okolici ste župniji *sv. Ivana* v *Vrdeli* in *sv. Mohora* in *Fortunata* v *Rojanu*. V srednji okolici je župnija v *Ščedni* in ste neodvisni kuraciji v *Barkovljah* in na *Katinari* s privatno kaplanijo „*Revol-tella*“ na *Frnedu*. V zgornji okolici so župnije: *Opčine* (najstara župnija v trž. okolici, nekedaj edina v trž. deželi poleg stolnice *sv. Justa*) s kaplanijo v *Trebičah*, dalje *Prosek*, ki je nekedaj kot kaplanija spadal pod goriško nadškofijo, in *Križ*; neodvisni kuraciji ste *Bazovica* in *Kontovlje*; *Lipica* pa kot kaplanija spada pod *Gročansko* župnijo, ki je vže zunej tržaške okolice.

Število prebivalstva vse tržaške okolice, kakoršna je še do danes ko to pišemo, znaša 43.796 duš. Ker pa hočejo nekatere okrajine, ki so pri mestu in so zato najbolj bogate in obljudljene, mestu vtelesiti in jih vže sedaj mestu prištevajo, zato se število okoliških prebivalcev, ako se to zgodi, skrči na 20.102 duš. Dotični sklep tržaškega deželnega zbora ni še dobil vladinega potrjenja. Če prav se je v okolici, zlasti v tistih delih okolice, ki so bliže mestu, vgnjezdilo veliko lahonstva — ker italijan-

*) V zadnjem listu beri: (Dalje), ne (Konec), kakor se je tiskalo po pomoti in zdolaj pristavi: (Konec prihodnjč.) Pis.

skih ne moremo imenovati slovenskih roditeljev polasčenih otrok — vendar je pravih Slovencev gotovo nad 30 tisoč, seveda le v okolici neprištevske. Slovencev v mestu. Nekdaj je bila vsa okolica čisto slovenska:

Videli smo, vsa krajna imena v tržaški okolici imajo izvir v slovenskih koreninah. Krajne razmere, ljudska pripovedovanja in zgodovina potrjujejo očitno naše razlagovanja ter pobijajo nasprotna dozdevna dokazovanja tukaj naseljenih Italijanov, ki neradi pripoznavajo da živé na slovenski zemlji. Dalo bi se o tem še veliko govoriti: imena posameznih krajev, potokov, hribov... pričujejo, da tržaška okolica je bila od nekdaj slovenska. Še več: celó nekatera imena tržaških mestnih ulic so slovenska in sam Cratey, tržaški patricij, v svojej zgoraj imenovanj knjigi pri razlagi imena ulice *kovač* pravi, da „se ne smemo čuditi, da nosi ulica kranjsko ime, ker ne le da smo sosedje Kranjske, temveč tudi naši kmetje ne govoré drugega jezika razen kranjskega“ (t. j. slovenskega). Tržaško-laški dialekt je bil neki še v začetku sedanjega stoletja ves namešan s slovenskimi besedami in se je po malem vedno bolj približeval beneškemu, kateremu je sedaj skoro enak. Vendar še zdaj rabijo tržaški Lahji sploh slovenske besede: kljuka, pek, svitek, smetana (zmétena), potok (patok)... Slovenščina okoličanov je precéj dobra; zlogi in končnice se izgovarjajo dosti čisto, le množina brezpotrebniških besed jezik kazi, kar pa ni čudno pri takih razmerah, kakoršne so tukaj.

Pri vseh dosedanjih neugodnih okoliščinah so se vendar ohranila slovenska imena in slovenska narodnost v tržaški okolici in to naj nas okoliške Slovence spodbuja, da si te svetinje še dalje ohranimo in naj nikdar ne pozabimo

da sinovi Slave smo!

Domače stvari.

Tržaški in okoliški rodoljubi! Prihodnjo nedeljo 17. t. m. Vas podpisani odbor vljudno vabi v tržaško čitalnico (via S. Francesco N. 4.) ob 11 uri dopoldne, da se bomo pogovorili zaradi nadaljevanja našega lista „Edinost.“ Rodoljubje dobijo še posebej tiskane okrožnice.

Odbor „Edinosti.“

Žena, še jako mlada, je prišla pretekli teden iz Dornberka v Trst že pozno v noči, porodne težave jo napadejo da omedli, dva stražnika to zapazita, in ker nij bilo več dobiti kočije, da pelje ubogo ženo v bolnico, primeta jo in na rokah v bolnico neseta, kjer je maló potem porodila zdravega fantiča.

Popravek. V članku „Kratkočasnica“ v zadnjem listu ste dve pomoti: Mesto: 6 *Košut*, naj se bere: 38 *Košut*; stavec namreč naj jih je kar h krati 32 pohrustal; dober tek! Dalje na mestu: 2 *Strmada*, kar ne pomeni nič, naj se bere: 2 *Strnada*.

Razne stvari.

V štjaku ubil se je pretekli teden nek prešičar imenom Prijatelj — bil je baje predobre volje — in spozabil se je revež, kako se v normalnem stanju po stopnicah hodi.

V Hruševici je pred 14 dnevi mati nevedoma svoje dete mesec dnij staro v postelji zadušila. V Lipi je neko dete tudi pred dvema tednoma zgorelo.

Iz komenske žendarmarijske postaje vnesel je peto, Bog ve kam, nek žendarm imenovan Kenič — zakaj se ve ve! Z izgovorem, da gre k „ljuici v vas“ izvalil je nekomu iz Komna civilno obleko — pa kakor se zdi, ženi se dalje časa, kakor je pri nas na Krasu navada! Bog mu daj srečo pri sladkega opravilu! (Soča.)

Vihar v Bengaliji. Angleški listi poročajo, da je število ljudi, katere je vihar usmrtil, premajhen, ako se ceni samo na 120 tisoč. Uradna cenjenja so našela, da je poginilo 215 tisoč ljudi samo v štirih okrajih. Imenovani okraji leže ob reki Ganges, in misli se, da je število še premajhen; zraven viharja je prišla še povodenj. Trije veliki otoki in veliko manjših so bili 7 metrov pod vodo, ravno tako bregovi trde zemlje na 5 do 6 ur od morja notri. Jeđen otok, Dakim-Sahabaspore z imenom, je 800 angleških kvadratnih milj velik in je sam štel 240 tisoč prebivalcev, Hatija in Sundep pa vkup 100 tisoč. Kdor se je splazil na drevje, je odišel poginu. Nekaj so

jih valovi mrtvih vrgli na kopno. Vsa živina je poginila, vse ladije so odplavale. Od vseh uradnikov na Dakinu še je samo eden rešil. Na enak način je v taistih okrajih pred dvanajstimi leti 60 tisoč ljudi konec vzelo.

Sreberno morje. V Danimarki so zapazili na enej ladiji, katera je 7 let po atlantiškem ocejanu plula, da ima spodnji del, ki je z bakrom nabit, močno posrebrjen. Ladija je namreč prišla v ladijodelnico, da jo popravijo na spodnjem delu. Ostrgali so belo stvar od kakra in ta ostrgana stvar je vrgla 10 odstotkov čistega srebra. Stvar nij izmišljena, ampak gola resnica; učenjaki so sprevideli, da veliki ocejan ima nad šest in trideset milijonov centov srebrnine v sebi.

Koliko je študentov na vseučiliščih, kaže tole: v Strasburgu 720 — Berlinu 1824 — Göttingnu 991 — Gradcu 930 — Hallu 989 — Heidelbergu 534 — Jeni 442 — Insbruku 633 — Kilu 199 — Königsbergu 623 — Lipsiji 2047 — Mariboru na Nemškem 409 — Monakovem 1145 — Münstvu 470 — Pragi 1844 — Tübingnu 827 — na Dunaji 3228.

Porod v železniškem vozu. Pred nekimi dnevi se je peljala neka gospa po železnici v Genovo. Pridružil se je na neki postaji lep gospod in sede v isti kupé. Gospa se zatajuje, bolečine prihajajo, čas se bliža. — Gospa migne gospodu, ki jo je molče opazoval, gospod priskoči in v trenutku je bilo eno bitje več v vozu, lepi novorojenec je kričal in zvijal se, menda mu ni bilo po volji tako mlademu se voziti po svetu. K sreči je bil oni gospod doktor zdravništva, vse je bilo na prvi postaji vrejeno, da sta mati in sin v zavetje prišla.

Umrl je v 132 leti svojega življenja gerik Georges Stravides na Smirni, bil je pek in do zadnjega zdrav. Peki redko dolgo žive.

Prijatelji dobre kaplice, pozor!

„Pri razgledu nove luke.“

Na Greti je prevzel podpisani krčmo pri Križmanu v svojo last, ter si jemlje čast, slavnemu občinstvu naznaniti, da bode vedno imel izvrstna vina, dobro kuhinjo in točno postrežbo, ter se slavnemu občinstvu gorko priporoča.

F. Tiber.